

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΙΓΙΟΥ - 9060006

Σχολικό Έτος: 2022 - 2023

Ημερομηνία Εξαγωγής: 21/06/2023

Σχολική Μονάδα: 3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΙΓΙΟΥ - 9060006

Στόχος Βελτίωσης:

Να αναδειχθούν οι δυσκολίες που προκύπτουν από το υπάρχον σχολικό πρόγραμμα σπουδών στην εφαρμογή συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας. Να αναδειχθεί η στάση των εκπαιδευτικών για την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και ο προβληματισμός που αναπτύσσεται εντός της εκπαιδευτικής κοινότητας και τα αιτήματα της.

Σχέδιο Δράσης: Καταγραφή, επεξεργασία και μελέτη των απόψεων των εκπαιδευτικών για τις συνεργατικές μορφές διδασκαλίας και μάθησης.

Αντιμέτωπιση των διαφορών μέσα από δημοκρατικό διάλογο, ώστε να καλλιεργηθεί η ανάπτυξη συλλογικού πνεύματος και αλληλεγγύης μεταξύ των μαθητών/τριών.

Άξονας: Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Συντονιστής Δράσης: ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία εξασφαλίζει βιωματικές συνθήκες μάθησης, προωθεί την κοινωνικοποίηση των μαθητών/τριών στις δημοκρατικές διαδικασίες, τους εκπαιδεύει στην αποδοχή του «άλλου» ως ίσου και διαφορετικού. Ταυτόχρονα απαιτεί χρόνο, όπως χρόνο απαιτεί και η πραγματική μάθηση και όχι απλώς η κάλυψη της ύλης του σχολικού προγράμματος σπουδών. Στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα οι εκπαιδευτικοί βιώνουν μια θεμελιώδη αντίφαση ανάμεσα στις απαιτήσεις για ομαδοσυνεργατικές μορφές μάθησης που απαιτούν χρόνο και τη μεγάλη έκταση της διδακτέας ύλης. Η τοποθέτηση των εκπαιδευτικών απέναντι σε αυτή την αντίφαση, η καταγραφή, επεξεργασία και μελέτη των απόψεών τους για τις συνεργατικές μορφές διδασκαλίας και μάθησης μπορεί να αναδείξει τις αναγκαίες παρεμβάσεις, ώστε ο διδακτικός χρόνος να εξυπηρετεί την ενεργό εμπλοκή των μαθητών/τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

1. Συμμετοχή σε πανελλαδική επιστημονική διαδικτυακή ημερίδα με θεματικές τις εμπειρίες από την εφαρμογή συνεργατικών πρακτικών μάθησης και συνεργατικής σχολικής οργάνωσης, καθώς και την καταγραφή, επεξεργασία και μελέτη των απόψεων των εκπαιδευτικών για τις συνεργατικές μορφές διδασκαλίας και μάθησης. (Μάρτιος - Απρίλιος 2023)
2. Ηλεκτρονική έκδοση πρακτικών ημερίδας (Απρίλιος - Μάιος 2023)

3. Παραγωγή video: Το συμβούλιο της Τάξης (παραδειγματική παρουσίαση / Απρίλιος - Μάιος 2023)

4. Υποτιτλισμός διεθνών παραγωγών (videos) για τις θέσεις μεγάλων παιδαγωγών και τις απαντήσεις που δίνουν σε παιδαγωγικά ζητήματα (Μάιος 2023)

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Για την υλοποίηση της Δράσης απαιτείται:

1. Η συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες, παιδαγωγούς και ερευνητές που ασχολούνται με τις συνεργατικές μορφές μάθησης και διδασκαλίας.
2. Ο εμπλουτισμός της ερευνητικής καταγραφής των απόψεων των εκπαιδευτικών.

3. Η χρήση ΤΠΕ για την αναμετάδοση της ημερίδας. Η χρήση ηλεκτρονικών μέσων καταγραφής, απομαγνητοφώνησης, σελιδοποίησης και δημοσίευσης του υλικού που θα παραχθεί.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Η ανάδειξη των απόψεων των εκπαιδευτικών για την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία. Ο προβληματισμός που αναπτύσσεται εντός της εκπαιδευτικής κοινότητας και τα αιτήματά της.

Η προβολή σύγχρονων επιστημονικών προσεγγίσεων και διεθνών εμπειριών.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

1. Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην επιστημονική ημερίδα και το διαδικτυακό εργαστήριο.
2. Η υλοποίηση της ηλεκτρονικής έκδοσης (e-book)
3. Η παραγωγή video: Το συμβούλιο της Τάξης (παραδειγματική παρουσίαση)
4. Η υλοποίηση του σχεδίου υποτιτλισμού των παιδαγωγικών θέσεων, μεγάλων παιδαγωγών.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο για το συλλογικό προγραμματισμό, εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση των σχολικών μονάδων ως προς το εκπαιδευτικό τους έργο (ΦΕΚ 4189/10-9-2021), **βασικός φορέας της διαδικασίας του προγραμματισμού και της εσωτερικής αξιολόγησης είναι η ίδια η σχολική μονάδα (άρθρο 1)**, η οποία εφαρμόζει κάθε έτος διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης, ως προς τη λειτουργία της και την ποιότητα του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου της (άρθρο 2). Η εσωτερική αξιολόγηση-αυτοαξιολόγηση είναι μία συνεχής κυκλική διαδικασία (3) σταδίων: σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση.

Ο σχεδιασμός αφορά στον ετήσιο συλλογικό προγραμματισμό του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας, ο οποίος περιλαμβάνει τον καθορισμό εκπαιδευτικών στόχων και τον **σχεδιασμό αντίστοιχων συλλογικών δράσεων για την πρόληψη, παρακολούθηση και αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων**, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού της έργου. Ο Σύλλογος Διδασκόντων θέτει στόχους και συγκροτεί ομάδες εκπαιδευτικών που καταρτίζουν Σχέδια Δράσης για την υλοποίηση των στόχων αυτών (άρθρο 2). Περαιτέρω στο άρθρο 4, περιγράφονται οι διαδικασίες Συλλογικού Προγραμματισμού της σχολικής μονάδας.

Επομένως, ο συλλογικός προγραμματισμός κάθε σχολικής μονάδας είναι:

α) **μοναδικός στο σύνολό του**, όπως μοναδικά είναι και τα μέλη της (εκπαιδευτικοί και μαθητές με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ικανότητες και δυνατότητες),

β) **εξειδικευμένος και προσαρμοσμένος στις ανάγκες της,**

γ) **λαμβάνει υπόψη τον αριθμό των υπηρετούντων εκπαιδευτικών** και

δ) **σχεδιάζει και υλοποιεί σχέδια δράσης που σκοπό έχουν να βελτιώσουν το παραγόμενο εκπαιδευτικό έργο στη συγκεκριμένη σχολική μονάδα με στόχους εστιασμένους στην ίδια τη σχολική μονάδα, δράσεις και ενέργειες που μπορούν να υλοποιηθούν από την ίδια τη σχολική κοινότητα και δεν εξαρτώνται από ενέργειες και δράσεις θεσμικών ή άλλων φορέων εκτός σχολικής μονάδας και τα αποτελέσματα αφορούν μόνο την ίδια τη σχολική μονάδα.**

Από τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι τα σχέδια δράσης που κυκλοφορούν ευρέως στο διαδίκτυο για κοινή χρήση από τους εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων σε πανελλαδικό επίπεδο και εσείς επιλέξατε ως σχολείο να αναρτήσετε, **δεν πληρούν κατά κανένα τρόπο τις προϋποθέσεις του θεσμικού πλαισίου, όπως αυτές εκτενώς αναφέρθηκαν.**

Σας προτείνω να επαναξετάσετε στην ομάδα σας την επιλογή σας και να προχωρήσετε σε σχεδιασμό δράσης με βάση τις σχετικές εγκυκλίους του Υ.ΠΑΙ.Θ. και τις οδηγίες του Ι.Ε.Π..

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες δράσεις:

19 Μαρτίου 2023: Συμμετοχή σε διαδικτυακή ημερίδα με θέμα «Διεθνής εμπειρία από συλλογικά, δημοκρατικά και συνεργατικά εκπαιδευτικά μοντέλα. Η εμπειρία από τις εξετάσεις τύπου PISA», με εισηγητές τους:

Sahlberg Pasi, Professor at the University of Melbourne, Australia και **Gavrielatos Angelo**, President of New South Wales Teachers Federation.

14 Μαΐου 2023: Συμμετοχή και παρακολούθηση διαδικτυακής ημερίδας: «Συνεργατική διδασκαλία για ένα δημοκρατικό σχολείο. Έρευνες, πρακτικές και ερωτήματα», με εισηγήτρια την **Μαρία Παγώνη**, Καθηγήτρια στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο της Lille, ερευνητική ομάδα CIREL (Διαπανεπιστημιακό Κέντρο Έρευνας των Επιστημών της Εκπαίδευσης της Lille).

Μάιος 2023: Πανελλαδική αποτύπωση των απόψεων των εκπαιδευτικών του Δημοτικού Σχολείου για τις συνεργατικές μορφές διδασκαλίας και μάθησης.

Ιούνιος 2023: Ηλεκτρονική Έκδοση πρακτικών ημερίδων - Επιλογή άρθρων.

Ιούνιος 2023: Υποτιτλισμός διεθνών παραγωγών (videos) για τις θέσεις μεγάλων παιδαγωγών και τις απαντήσεις που δίνουν σε παιδαγωγικά ζητήματα.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Οι δράσεις υλοποιήθηκαν σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, τόσο στο περιεχόμενο, όσο και χρονολογικά.

Αποτελέσματα της Δράσης

- α) Η μαζική συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις δράσεις.
- β) Η ανάδειξη των υλικών και κοινωνικών παραγόντων που επηρεάζουν την εφαρμογή συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.
- γ) Η αποτύπωση και καταγραφή των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη σχέση της έκτασης της διδασκόμενης ύλης και της δυνατότητας εφαρμογής συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.
- δ) Η καταγραφή των παραπάνω σε ηλεκτρονική έκδοση, που διευκολύνει τη συζήτηση στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

- α) Η συνεργασία με τους φορείς των επιστημών της Αγωγής, η δική τους διάθεση να συνδράμουν τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών και η συλλογική εργασία και δράση όλων των συμμετεχόντων.
- β) Η πληρότητα του εργαλείου (ερωτηματολόγιο) καταγραφής των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη σχέση της έκτασης της διδασκόμενης ύλης και της δυνατότητας εφαρμογής συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.
- γ) Η μαζική συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις δράσεις.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Οι βασικοί παράγοντες δυσκολίας είναι:

- α) Η απουσία διαλόγου του Υπουργείου Παιδείας με τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών. Το γεγονός ότι οι απόψεις και τα αιτήματα του εκπαιδευτικού κλάδου δεν συζητούνται με επιλογή του Υπουργείου Παιδείας.
- β) Με ευθύνη της Πολιτείας και του Υπουργείου Παιδείας δεν αντιμετωπίστηκαν οι σύνθετες κοινωνικές, οικονομικές, ψυχικές και εκπαιδευτικές επιπτώσεις της πανδημίας, στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας.
- γ) Τα παραπάνω σε συνδυασμό με τις συνθήκες έντονης διοικητικής πίεσης υποβάθμισαν τις δημοκρατικές λειτουργίες και απαξίωσαν τον ρόλο των εκπαιδευτικών.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Video1: <https://youtube.com/live/wkLq4N71ogI?feature=share> (ελληνικά)

<https://youtube.com/live/1Yd574m9xx8?feature=share> (αγγλικά)

Video 2: <https://youtube.com/live/FjiPIQnsQF8?feature=share>

Ερωτηματολόγιο: [ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ 3.Δ](#)

Κείμενα 1: <http://doe.gr/wp-content/uploads/2023/05/14.5.2023.pdf>

Κείμενα 2: <http://doe.gr/wp-content/uploads/2023/05/19.3.2023.pdf>

Υποτιτλισμοί: [παιδαγωγικά video](#)

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι εισηγήσεις των εκδηλώσεων και οι συζητήσεις που ακολούθησαν, καθώς και η συλλογική εργασία για τη διαμόρφωση, αποδελτίωση, τεχνική επεξεργασία και ερμηνεία ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων των ερευνητικών ερωτηματολογίων είχαν σημαντικό επιμορφωτικό χαρακτήρα.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά στη διαμόρφωση κλίματος εμπιστοσύνης, αλληλοκατανόησης, συνεργασίας και ουσιαστικής επικοινωνίας μεταξύ μαθητών/τριών. Μέσα από τις δράσεις που υλοποιήθηκαν αναδείχτηκε ότι:

α) Η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία εξασφαλίζει βιωματικές συνθήκες μάθησης, προωθεί την κοινωνικοποίηση των μαθητών/τριών στις δημοκρατικές διαδικασίες, τους εκπαιδεύει στην αποδοχή του «άλλου» ως ίσου και διαφορετικού.

β) Η επιτυχής άσκηση συνεργατικών μορφών διδασκαλίας και μάθησης συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με τη μείωση της ύλης, την πλήρη στελέχωση των οργανικών θέσεων, την κάλυψη όλων των αναγκαίων δομών και υποδομών από την Πολιτεία.

γ) Η Αξιοποίηση του Συμβουλίου της τάξης και άλλων συνεργατικών πρακτικών μάθησης και ως εργαλείων επίλυσης κρίσεων και προβλημάτων που αναφύονται στο εσωτερικό της σχολικής τάξης.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Προγράμματα επιμόρφωσης με άδεια για όλους τους εκπαιδευτικούς, με θεματολογίες εστιασμένες σε πραγματικές ανάγκες, που διατυπώνονται και επιλέγονται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, με δωρεάν δημόσιο χαρακτήρα και με ευθύνη των Παιδαγωγικών Τμημάτων.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Περαιτέρω επεξεργασία και μελέτη της καταγραφής-αποτύπωσης των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη σχέση της έκτασης της διδασκόμενης ύλης και της δυνατότητας εφαρμογής συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.